

ΤΗ ΙΔ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Ἡ παγκόσμιος Ὑψωσις τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῦ Σταυροῦ.

ΕΝ ΤΩ ΜΙΚΡῼ ΕΣΠΕΡΙΝῼ

Εἰς τό, Κυριε ἐκέκραξα, ἰσθῶμεν Στίχους δ' καὶ ψάλλομεν Στιχηρὰ Προσόμοια.

Ἦχος δ'

Ὡς γενναῖον ἐν Μάρτυσι

Ὑψουμένου σου Δέσποτα, ἐν Σταυρῷ συνανύψωσας, τοῦ Ἀδάμ τὴν ἔκπτωτον, φύσιν ἅπασαν, διὸ ὑψοῦντες τὸν ἄχραντον, Σταυρὸν σου φιλάνθρωπε, τὴν ἐξ ὕψους σου ἰσχύν, ἐξαιτοῦμεν κραυγάζοντες, Σῶσον Ὑψιστε, ὡς Θεὸς ἐλεήμων τοὺς τιμῶντας, τὴν σεπτὴν τε καὶ φωσφόρον, τοῦ σοῦ Σταυροῦ θείαν ὕψωσιν. (Δίς)

Ψαλμικῶς νυνὶ βλέπομεν, ὑποπόδιον Δέσποτα, ἔνθα πόδες ἔστησαν, σοῦ οἱ ἄχραντοι, σήμερον πόθω ὑψούμενον, Σταυρὸν σου τὸν τίμιον, καὶ ὑψοῦντες εὐσεβῶς, δυσωπούμεν σε κράζοντες, Πάντας Ὑψιστε, τῷ Σταυρῷ σου τῷ θείῳ ἀγίαςας, τῆς ἀφάτου εὐσπλαγχνίας, μετόχους δεῖξον καὶ χάριτος.

Ὡς ἀήττητον τρόπαιον, θυρεὸν ἀπροσμάχητον, καὶ ὡς σκῆπτρον ἐν Θεον, προσκυνούμεν σου, Σταυρὸν Χριστέ τὸν πανάγιον, δι' οὗ κόσμος σέσωσται, καὶ χορεύει ὁ Ἀδάμ, γηγενῶν τὰ συστήματα, τοῦτον ἄσμασιν, εὐφημοῦντες τιμῶμεν, καὶ τὴν τούτου, θείαν Ὑψωσιν τελοῦντες, τὸν ἰλασμόν ἐξαιτούμεθα.

Δόξα... Καὶ νύν... Ἦχος β'

Σύ μου σκέπη κραταιά, ὑπάρχεις ὁ τριμερὴς Σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ, ἀγιάσόν με τῇ δυνάμει σου, ἵνα πίστει καὶ πόθω, προσκυνῶ καὶ δοξάζω σε.

Ἀπόστιχα Στιχηρὰ

Ἦχος β'

Οἶκος τοῦ Ἐφραθὰ

Σήμερον τοῦ Χριστοῦ, ὁ Σταυρὸς ἀνυψοῦται, τὸ ζωηφόρον ξύλον, ἐν ᾧ σαρκὶ ἐπάγη, πάντας ἀνακαλούμενος.

Στίχ. Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

Εὐλον τὸ τοῦ Σταυροῦ, ὑψούμενον ὀρῶντες, μεγαλωσύνην δῶμεν, Θεῷ τῷ σταυρωθέντι, σαρκὶ δι' ἀγαθότητα.

Στίχ. Ὁ δὲ Θεὸς Βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰῶνος εἰργάστο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς.

Χαίροις τὸ τῶν Πιστῶν, φυλακτῆριον θεῖον, ἀπροσμάχητον τεῖχος, Σταυρὸς ὁ τοῦ Κυρίου, δι' οὗ ἀπὸ γῆς ἤρθημεν.

Δόξα... Καὶ νύν... Ὅμοιον

Δεῦτε χαρμονικῶς, ἀσπασώμεθα πάντες, τὸ σωτήριον ξύλον, ἐν ᾧ ἐξετανύθη, Χριστὸς ἡ ἀπολύτρωσις.

Ἀπολυτίκιον Ἦχος α'

Σῶσον Κύριε τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου, νίκας τοῖς Βασιλεύσι κατὰ βαρβάρων δωρούμενος καὶ τὸ σὸν φυλάττων διὰ τοῦ Σταυροῦ σου πολίτευμα.

Ἀπόλυσις

ΕΝ ΤΩ ΜΕΓΑΛῼ ΕΣΠΕΡΙΝῼ

Μετὰ τὸν Προοιμιακὸν Ψαλμὸν, εἰ μὲν ἔστι Κυριακὴ, στιχολογοῦμεν τό, Μακάριος ἀνὴρ, τὸ Κάθισμα ὄλον, εἰδὲ μὴ, μετὰ τὸν Προοιμιακόν, εὐθὺς τό, Κύριε ἐκέκραξα, ἰστῶμεν δὲ Στίχους ς' καὶ ψάλλομεν Στιχηρὰ Προσόμοια, δευτεροῦντες αὐτά.

Ἦχος πλ. β'
Ὅλην ἀποθέμενοι

Σταυρὸς ἀνυψούμενος, τοῦ ἐν αὐτῷ ὑψωθέντος, τὸ πάθος τὸ ἄχραντον, ἀνυμνεῖν προτρέπεται κτίσιν ἅπασαν, ἐν αὐτῷ κτεῖνας γάρ, τὸν ἡμᾶς κτείναντα, νεκρωθέντας ἀνεζώωσε, καὶ κατεκάλυψε, καὶ εἰς οὐρανοὺς πολιτεύεσθαι, ἠξίωσεν ὡς εὐσπλαγχνος, δι' ὑπερβολὴν ἀγαθότητος, ὅθεν γεγηθότες, ὑψώσωμεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ τὴν αὐτοῦ μεγαλύνωμεν, ἄκραν συγκατάβασιν. (Δίς)

Μωσῆς προετύπου σε, χείρας ἐκτεῖνας εἰς ὕψος, καὶ κατατροπούμενος, Ἀμαλήκ τὸν τύραννον, Σταυρὲ τίμιε, τῶν πιστῶν καύχημα, Ἀθλητῶν στήριγμα, Ἀποστόλων ἐγκαλλώπισμα, Δικαίων πρόμαχε, πάντων τῶν Ὁσίων διάσωμα, διὸ σε ἀνυψούμενον, βλέπουσα ἢ κτίσις εὐφραίνεται, καὶ πανηγυρίζει, δοξάζουσα Χριστὸν τὸν διὰ σοῦ, τὰ διεστώτα συνάψαντα, ἄκρα ἀγαθότητι. (Δίς)

Σταυρὲ πανσεβάσμιε, ὃν περιέπουσι τάξεις, Ἀγγέλων γηθόμενοι, σήμερον ὑψούμενος, θεῖο νεύματι, ἀνυψοῖς ἅπαντας, τοὺς κλοπῇ βρώσεως, ἀπωσθέντας καὶ εἰς θάνατον, κατολισθήσαντας, ὅθεν σε καρδία καὶ χεῖλεσι, πιστῶς περιπτυσσόμενοι, τὸν ἁγιασμὸν ἀρρύμεθα, Ὑψοῦτε βοῶντες, Χριστὸν τὸν υπεράγαθον Θεόν, καὶ τὸ αὐτοῦ προσκυνήσατε, θεῖον ὑποποδιον. (Δίς)

Δόξα... Καὶ νῦν... Ἦχος β'

Δεῦτε ἅπαντα τὰ ἔθνη, τὸ εὐλογημένον ξύλον προσκυνήσωμεν, δι' οὗ γέγονεν ἡ αἰώνιος δικαιοσύνη, τὸν γὰρ Προπάτορα Ἀδάμ, ὁ ἀπατήσας ἐν ξύλῳ, τῷ Σταυρῷ δελεάζεται, καὶ πίστει κατενεχθεὶς πτόμα ἐξαίσιον, ὁ τυραννίδι κρατήσας τοῦ βασιλείου πλάσματος, Αἷματι Θεοῦ, ὁ ἰὸς τοῦ ὄφρατος ἀποπλύνεται, καὶ κατάρα λέλυται, καταδίκης δικαίας, ἀδίκῳ δίκη τοῦ δικαίου κατακριθέντος, ξύλῳ γὰρ ἔδει τὸ ξύλον ἰάσασθαι, καὶ πάθει τοῦ ἀπαθοῦς, τὰ ἐν ξύλῳ λύσαι πάθη τοῦ κατακρίτου, Ἀλλὰ δόξα Χριστέ Βασιλεῦ, τῇ περὶ ἡμᾶς σου φρικτῇ οικονομίᾳ δι' ἧς ἔσωσας πάντας, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.

Εἵσοδος. Τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ Ἀναγνώσματα.

Τῆς Ἐξόδου τὸ Ἀνάγνωσμα
(Κέφ. 15, 22-27 & 16, 1)

Ἐξῆρε Μωϋσῆς τοὺς υἱούς, Ἰσραὴλ ἀπὸ θαλάσσης Ἐρυθρᾶς, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἔρημον Σούρ, καὶ ἐπορεύοντο τρεῖς ἡμέρας ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ οὐκ εὗρισκον ὕδωρ ὥστε πιεῖν. Ἦλθον δὲ εἰς Μερρᾶν, καὶ οὐκ ἠδύναντο πιεῖν ὕδωρ ἐκ Μερρᾶς, πικρὸν γὰρ ἦν, διὰ τοῦτο ἐπωνομάσθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Πικρία. Καὶ διεγόγγυζεν ὁ λαὸς κατὰ Μωϋσῆ λέγοντες, Τὶ πλώμεθα; Ἐβόησε δὲ Μωϋσῆς πρὸς Κύριον, καὶ ἔδειξεν αὐτῷ Κύριος ξύλον καὶ ἐνέβαλεν αὐτὸ εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ ἐγλυκάνθη τὸ ὕδωρ, ἐκεῖ ἔθετο αὐτῷ δικαιοσύνη καὶ κρίσεις, καὶ ἐκεῖ αὐτὸν ἐπέειρε καὶ εἶπεν. Ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσῃ Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιήσῃς, καὶ ἐνωτίσῃ τὰς ἐντολάς αὐτοῦ καὶ φυλάξῃς πάντα τὰ δικαιοσύνη αὐτοῦ, πᾶσαν νόσον, ἣν ἐπήγαγον τοῖς Αἰγυπτίοις, οὐκ ἐπάξω ἐπὶ σέ, ἐγὼ γὰρ εἰμι Κύριος ὁ ἰώμενός σε. Καὶ ἦλθον εἰς Αἰλείμ, καὶ ἦσαν ἐκεῖ δώδεκα πηγαὶ ὑδάτων, καὶ ἑβδομήκοντα στελέχη φοινίκων, παρενέβαλον δὲ ἐκεῖ παρὰ τὰ ὕδατα. Ἀπήραν δὲ ἐξ Αἰλείμ, καὶ ἦλθε πᾶσα ἡ συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς τὴν ἔρημον Σίν, ὁ ἔστιν, ἀναμέσον Αἰλείμ, καὶ ἀναμέσον Σινά.

Παροιμιῶν τὸ Ἀνάγνωσμα
(Κέφ. 3, 11-18)

Υἱέ, μὴ ὀλιγώρει παιδείας Κυρίου, μηδὲ ἐκλύου ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχόμενος. Ὅν γὰρ ἀγαπᾷ κυριος, παιδεύει, μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱόν, ὃν παραδέχεται. Μακάριος ἄνθρωπος, ὃς εὖρε σοφίαν, καὶ θνητός, ὃς οἶδε φρόνησιν. Κρεῖσσον γὰρ αὐτὴν ἐμπορεύεσθαι, ἢ χρυσοῦ καὶ ἀργυρίου θησαυρούς. Τιμιώτερα δὲ ἔστι λίθων πολυτελῶν, οὐκ ἀντιτάσσεται αὐτῇ οὐδὲν πονηρόν, εὐγνωστός ἔστι πᾶσι τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτήν, πᾶν δὲ τίμιον, οὐκ ἄξιον αὐτῆς ἔστι, Μῆκος γὰρ βίου, καὶ ἔτη ζωῆς ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτῆς, ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ αὐτῆς πλοῦτος καὶ δόξα ἐκ τοῦ στόματος αὐτῆς ἐκπορεύεται δικαιοσύνη, νόμον δὲ καὶ ἔλεον ἐπὶ γλώσσης φορεῖ. Αἱ ὁδοὶ αὐτῆς ὁδοὶ καλαί, καὶ πᾶσαι αἱ τρίβοι αὐτῆς μέτ' εἰρήνης. Ξύλον ζωῆς ἔστι πᾶσι τοῖς ἀντεχομένοις αὐτῆς, καὶ τοῖς ἐπερειδομένοις ἐπ' αὐτήν, ὡς ἐπὶ Κύριον ἀσφαλῆς.

Προφητείας Ἡσαΐου τὸ Ἀνάγνωσμα

(Κέφ. 60, 11-16)

Τάδε λέγει Κύριος, Ἀνοιχθήσονται αἱ πύλαι σου Ἱερουσαλήμ ἡμέρας καὶ νυκτὸς οὗ διὰ παντός, κλεισθήσονται, τοῦ εἰσαγαγεῖν πρὸς σὲ δύναμιν ἐθνῶν, καὶ βασιλεῖς αὐτῶν ἀγομένους. Τὰ γὰρ ἔθνη καὶ οἱ βασιλεῖς, οἵτινές σοι οὗ δουλεύουσιν ἀπολοῦνται, καὶ τὰ ἔθνη ἐρημία ἐρημωθήσονται. Καὶ ἡ δόξα του Λιβάνου πρὸς σὲ ἤξει, ἐν κυπαρίσσῳ καὶ πεύκῃ καὶ κέδρῳ, ἅμα δοξᾶσαι τὸν τόπον τὸν ἅγιόν μου, καὶ τὸν τόπον τῶν ποδῶν μου δοξάσω. Καὶ πορεύσονται πρὸς σὲ δεδουκότες οἱ υἱοὶ τῶν ταπεινωσάντων σε, καὶ παροξυνάντων σε, καὶ προσκυνήσουσιν ἐπὶ τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν σου πάντες οἱ παροξυναντές σε, καὶ κληθήσῃ Πόλις Κυρίου Σιών τοῦ Ἁγίου Ἰσραήλ, διὰ τὸ γεγενῆσθαι σε καταλελειμμένην καὶ μεμισημένην, Καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθῶν σοί, καὶ θήσω σὲ ἀγαλλίαμα αἰώνιον, εὐφροσύνην γενεαῖς γενεῶν. Καὶ θηλάσεις γάλα ἐθνῶν, καὶ πλοῦτον βασιλέων φάγεσαι καὶ γνώση, ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ σώζων σε, καὶ ὁ ἐξαιρούμενός σε ὁ Θεὸς Ἰσραήλ.

Εἰς τὴν Λιτὴν, Στιχηρὰ Ἰδιόμελα.

Ἦχος α'

Ἀνδρέου Ἱεροσολυμίτου

Σήμερον ὡς ἀληθῶς, ἡ ἅγιό φθογος ρῆσις τοῦ Δαυὶδ πέρας εἴληφεν, ἰδοὺ γὰρ ἐμφανῶς, τὸ τῶν ἀχράντων ποδῶν σου προσκυνοῦμεν ὑποπόδιον, καὶ ἐν τῇ τῶν πτερύγων σου ἐλπίζοντες σκιά, πανοικτίρμον βοῶμέν σοί. Σημειωθήτω ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, καὶ ἀνύψωσον τοῦ ὀρθοδόξου λαοῦ σου τὸ κέρας, τῆ τοῦ τιμίου Σταυροῦ σου ἀνυψώσει, Χριστέ πολυέλεε.

Ὁ αὐτὸς

Τὸ φυτευθὲν ἐν Κρανίου τόπῳ ξύλον τῆς ὄντως ζωῆς, ἐν ᾧ εἰργάσατο σωτηρίαν ὁ τῶν αἰώνων Βασιλεύς, ἐν μέσῳ τῆς γῆς, ὑψούμενον σήμερον ἀγιάζει τοῦ κόσμου τὰ πέρατα, καὶ ἐγκαινίζεται τῆς Ἀναστάσεως ὁ οἶκος, ἀγάλλονται Ἄγγελοι ἐν οὐρανῷ, καὶ εὐφραίνονται ἄνθρωποι ἐπὶ τῆς γῆς, δαυϊτικῶς βοῶντες καὶ λέγοντες, Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιός ἐστιν ὁ παρέχων τῷ Κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος.

Ὁ αὐτὸς

Προτυπῶν τὸν Σταυρόν σου Χριστέ, ὁ πατριάρχης Ἰακώβ, τοῖς ἐγγόνιοις τὴν εὐλογίαν χαριζόμενος, ἐπὶ ταῖς κάραις ἐναλλάξ τὰς χεῖρας ἐπέθηκε, τοῦτον δὲ Σωτὴρ ἡμεῖς, σήμερον ἀνυψοῦντες κραυγάζομεν, Δώρησαι τῷ φιλοχρίστῳ Βασιλεῖ τὸ νῆκος, ὡς Κωνσταντῖνον τὸ τρίπαιον.

Ἦχος β'

Θεοφάνους

Θεῖος θησαυρὸς ἐν γῆ κρυπτόμενος, τοῦ Ζωοδότου ὁ Σταυρός, ἐν οὐρανοῖς ἐδείκνυτο Βασιλεῖ εὐσεβεῖ, νίκης κατ' ἐχθρῶν ὑπογραμμὸν δηλῶν νοερῶς, ὃν γεγηθῶς πίστει καὶ πόθῳ, θεόθεν ἀναδραμῶν πρὸς θεωρίας ὑψωσιν, σπουδὴ μεγίστη, ἐκ γῆς λαγόνων ἀνέφηγεν, εἰς κόσμου λύτρον, καὶ σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ὁ αὐτὸς

Κυπριανοῦ

Ἡ τῶν χειρῶν ἐναλλαγὴ τοῦ Πατριάρχου Ἰακώβ, ἐπ' εὐλογία τῶν τέκνων, τὸ κραταιὸν τοῦ Σταυροῦ σου προεδήλωσε σύμβολον, ὃν πᾶρ ἡμεῖς κατέχοντες ἀρραγῆς φυλακτῆριον, τὴν τῶν δαιμόνων πανσθενῶς ἐκδιώκομεν φάλαγγα, καὶ τοῦ Βελίαρ ἐν αὐτῷ τὴν ὄφρυν καταβαλόντες, τοῦ ἐχθίστου Ἀμαλήκ τροπούμεθα τὴν πανώλεθρον δύναμιν, Αὐτόν καὶ νῦν ἀνυψούμενον, εὐσεβοφρόνως οἱ πιστοί, εἰς ἰλασμόν ἀμαρτιῶν, τῆ σὴ ἀγαθότητι, ἐν πολλῷ πλείονι φωνῇ βοῶντες προσφέρομεν, Κύριε ἐλέησον, ὁ ἐκ Παρθένου σαρκωθείς, οἴκτιρον τὸ τῶν χειρῶν σου ἀγαθέ, σοφὸν δημιούργημα.

Ὁ αὐτὸς

Λέοντος Δεσπότη

Σύ μου σκέπη κραταιὰ ὑπάρχεις, ὁ τριμερὴς Σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ, ἀγιάσόν με τῇ δυνάμει σου, ἵνα πίστει καὶ πόθῳ προσκυνῶ καὶ δοξάζω σε.

Ἦχος δ'

Κροτήσωμεν σήμερον ἀσματικὴν πανήγυριν, καὶ φαιδρῷ τῷ προσώπῳ, καὶ τῇ γλώττῃ τρανῶς βοήσωμεν, ὁ δι' ἡμᾶς Χριστέ, κρίσιν καταδεξάμενος, καὶ ἐμπτυσμοὺς καὶ μάστιγας, καὶ τὸ κόκκινον περιβαλόμενος, καὶ ἐν Σταυρῷ ἀνελθὼν, ὃν ἰδὼν ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη, τὸ φέγγος ἀπέκρυσαν, καὶ τῷ φόβῳ γῆ ἐσειέτο, καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη διχῶς, αὐτὸς καὶ νῦν δώρησαι, τὸν Σταυρόν σου τὸν τίμιον, ἡμῖν φρουρὸν καὶ φύλακα, καὶ ἐλατήρα τῶν δαιμόνων, ἵνα πάντες προσπτυσσόμενοι,

βοῶμεν αὐτῷ, Σῶσον ἡμᾶς Σταυρὲ τῆ δυνάμει σου, ἀγίασον ἡμᾶς τῆ λαμπρότητί σου, τίμιε Σταυρὲ, καὶ κραταίωσον ἡμᾶς τῆ ὑψώσει σου, ὅτι φῶς ἡμῖν δεδώρησαι, καὶ σωτηρία τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ὁ αὐτὸς
Ἀνατολίου

Φωτολαμπῆς ἀστέρων τύπος, προεδείκνυε Σταυρὲ, τρόπαιον νίκης εὐσεβεῖ ἄνακτι τῷ πάνυ, οὗ ἡ μήτηρ Ἑλένη ἀνευραμένη, κοσμοφανῆ πεποίηκε, καὶ σὲ σήμερον ἀνυσοῦντες τῶν πιστῶν αἱ χορεῖται κραυγάζομεν, Φώτισον ἡμᾶς τῆ ἐλλάμψει σου, Σταυρὲ ζωηφόρε, ἀγίασον ἡμᾶς τῆ ἰσχύϊ σου, πανσέβαστε Σταυρὲ, καὶ κράτυνον ἡμᾶς, τῆ ὑψώσει σου, ὑψούμενος πρὸς παράταξιν ἐχθρῶν.

Δόξα... Καὶ νύν...

Ὁ αὐτὸς
Ἀνατολίου

Τοῦ τιμίου Σταυροῦ Χριστὲ τὴν ἐνέργειαν, προδιατυπώσας Μωϋσῆς, ἐτροπώσατο τὸν ἐναντίον Ἀμαλήκ, ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινά, ὅτε γὰρ ἐφήπλου τὰς χεῖρας, Σταυροῦ τὸν τύπον ποιῶν, ἐνίσχυνεν ὁ λαός, νυνὶ τῶν πραγμάτων ἡ ἔκβασις εἰς ἡμᾶς πεπλήρωται, Σήμερον Σταυρὸς ὑψοῦται, καὶ δαίμονες φυγαδεύονται, Σήμερον ἡ κτίσις πᾶσα ἐκ τῆς φθορᾶς ἠλευθέρωται, πάντα γὰρ διὰ Σταυροῦ, ἐπέλαμψεν ἡμῖν τὰ χαρίσματα, διὸ γηθόμενοι πάντες, προσπίπτομέν σοί, λέγοντες, Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε δόξα σοί.

Εἰς τὸν Στίχον Στιχηρὰ Προσόμοια.

Ἦχος πλ. α'
Χαίροις ἀσκητικῶν

Χαίροις ὁ ζωηφόρος Σταυρός, τῆς εὐσεβείας τὸ ἀήττητον τρόπαιον, ἡ θύρα τοῦ Παραδείσου, ὁ τῶν πιστῶν στηριγμός, τὸ τῆς Ἐκκλησίας περιτείχισμα, δι' οὗ ἐξηφάνισται, ἡ φθορὰ καὶ κατήρηται, καὶ κατεπόθη, τοῦ θανάτου ἡ δύναμις, καὶ ὑψώθημεν, ἀπὸ γῆς πρὸς οὐράνια, Ὅπλον ἀκαταμάχητον, δαιμόνων ἀντίπαλε, δόξα Μαρτύρων Ὁσίων, ὡς ἀληθῶς ἐγκαλλώπισμα, λιμὴν σωτηρίας, ὁ δωρούμενος τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

Χαίροις ὁ τοῦ Κυρίου Σταυρός, δι' οὗ ἐλύθη τῆς ἀρᾶς τὸ ἀνθρώπινον, τῆς ὄντως χαρὰς σημεῖον, ὁ καταράσσων ἐχθρούς, ἐν τῇ σῇ ὑψώσει πανσεβάσμιε, ἡμῶν ἡ βοήθεια, Βασιλέων κραταίωμα, σθένος δικαίων, Ἱερέων εὐπρέπεια, ὁ τυπούμενος, καὶ δεινῶν ἐκλυτρούμενος, ῥάβδος ἡ τῆς δυνάμεως, ὑφ' ἧς ποιμαινόμεθα, ὄπλον εἰρήνης ἐν φόβῳ, ὁ περιέπουσιν Ἄγγελοι, Χριστοῦ θεῖα δόξα, τοῦ παρέχοντος τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Ὁ δὲ Θεὸς Βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰῶνος εἰργάστο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς.

Χαίροις ὁ τῶν τυφλῶν ὀδηγός, τῶν ἀσθενούντων ἰατρός, ἡ ἀνάστασις, ἀπάντων τῶν τεθνεώτων, ὁ ἀνυψώσας ἡμᾶς, εἰς φθορὰν πεσόντας, Σταυρὲ τίμιε, δι' οὗ διαλέλυται, ἡ φθορὰ καὶ ἐξήνηθησεν, ἡ ἀφθαρσία, καὶ βροτοὶ ἐθεώθημεν, καὶ διάβολος, παντελῶς καταβέβληται, Σήμερον ἀνυψούμενον, χερσὶ καθορώντῃς σε, Ἀρχιερέων ὑψοῦμεν, τὸν ὑψωθέντα ἐν μέσῳ σου, καὶ σὲ προσκυνοῦμεν, ἀρυόμενοι πλουσίως τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξα... Καὶ νύν... Ἦχος πλ. δ'
Ἰωάννου Μοναχοῦ

Ὅν πὲρ πάλαι Μωϋσῆς, προτυπώσας ἐν ἑαυτῷ, τὸν Ἀμαλήκ καταβαλῶν ἐτροπώσατο, καὶ Δαυὶδ ὁ μελωδός, ὑποπόδιόν σοι βοῶν, προσκυνεῖσθαι διετάξατο, τίμιον Σταυρόν σου, Χριστὲ ὁ Θεός, σήμερον ἁμαρτωλοὶ προσκυνοῦντες χεῖλεσιν ἀναξίοις, σὲ τὸν καταξιώσαντα παγῆναι ἐν αὐτῷ, ἀνυμνοῦντες βοῶμέν σοί, Κύριε σὺν τῷ Ληστῇ τῆς βασιλείας σου ἀξίωσον ἡμᾶς.

Ἀπολυτίκιον Ἦχος α'

Σῶσον Κύριε τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου, νίκας τοῖς Βασιλεύσι κατὰ βαρβάρων δωρούμενος καὶ τὸ σὸν φυλάττων διὰ τοῦ Σταυροῦ σου πολιτεύμα. Ἐκ τρίτου

Ἀπόλυσις

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ τὴν α' Στιχολογίαν

Κάθισμα Ἦχος α' Τοῦ λίθου σφραγισθέντος

Τοῦ Σταυροῦ σου τὸ ξύλον προσκυνοῦμεν Φιλάνθρωπε, ὅτι ἐν αὐτῷ προσηλώθης ἡ ζωὴ τῶν ἀπάντων, Παράδεισον ἠνέωξας Σωτήρ, τῷ πίστει προσελθόντι σοὶ Ληστή, καὶ Τρυφῆς κατηξιώθη, ὁμολογῶν σοί, Μνήστητί μου Κύριε, Δέξαι ὡσπερ ἐκεῖνον καὶ ἡμᾶς, κραυγάζοντας, Ἠμάρτομεν, πάντες τὴ εὐσπλαγχνία σου, μὴ ὑπερίδης ἡμᾶς. (Δίς)

Μετὰ τὴν β' Στιχολογίαν

Κάθισμα Ἦχος πλ. β'

Μόνον ἐπάγη τὸ ξύλον Χριστὲ τοῦ Σταυροῦ σου, τὰ θεμέλια ἐσαλεύθη τοῦ θανάτου Κύριε, ὃν γὰρ κατέπτε πόθῳ Ἄδης, ἀπήμεσε τρόμῳ, ἔδειξας ἡμῖν τὸ σωτήριόν σου Ἅγιε, καὶ δοξολογούμεν σε, Υἱὲ Θεοῦ, ἐλέησον ἡμᾶς. (Δίς)

Μετὰ τὸν Πολυέλεον

Κάθισμα Ἦχος πλ. δ' Τὸ προσταχθὲν

Προδιετύπου μυστικῶς πάλαι τῷ χρόνῳ, ὁ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ, Σταυροῦ τὸν τύπον, ὡς τὰς χεῖρας ἐξέτεινε σταυροφανῶς Σωτήρ μου, καὶ ἔστη ὁ ἥλιος ἕως ἐχθρούς, ἀνεῖλεν, ἀνθισταμένους σοὶ τῷ Θεῷ, νῦν δὲ οὗτος ἐσκότισται, ἐπὶ Σταυροῦ σὲ ὀρῶν, θανάτου κράτος λύνοντα, καὶ τὸν Ἄδην σκυλεύοντα.

Τὸ α' Ἀντίφωνον τοῦ δ' Ἦχου.

Ἀντίφωνον Α'

- Ἐκ νεότητός μου πολλὰ πολεμεῖ με πάθη, ἀλλ' αὐτὸς ἀντιλαβοῦ, καὶ σῶσον Σωτήρ μου.
- Οἱ μισοῦντες Σιών, αἰσχύνθητε ἀπὸ τοῦ Κυρίου, ὡς χόρτος γάρ, πυρὶ ἔσεσθε ἀπεξηραμμένοι.

Δόξα...

Ἅγιῳ Πνεύματι, πᾶσα ψυχὴ ζωοῦται, καὶ καθάρσει ὑψοῦται λαμπρύνεται, τὴ τριαδικῇ Μονάδι ἱεροκρυφίως.

Καὶ νῦν...

Ἅγιῳ Πνεύματι, ἀναβλύζει τὰ τῆς χάριτος ρεῖθρα, ἀρδεύοντα, ἅπασαν τὴν κτίσιν πρὸς ζωογονίαν.

Προκείμενον Ἦχος δ'

Εἶδον πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Στίχ. Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν.

Πᾶσα πνοή. Τὸ Εὐαγγέλιον. Τό, Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, ἐν ἣ ἂν ἡμέρα τύχη ἡ Ἑορτὴ τοῦ Σταυροῦ.

Ὁ Ν'

Δόξα... Ἦχος β'

Σύ μου σκέπη κραταιὰ ὑπάρχεις, ὁ τριμερῆς Σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ, ἀγιάσόν με τὴ δυνάμει σου, ἵνα πίστει καὶ πόθῳ, προσκυνῶ καὶ δοξάζω σε.

Καὶ νῦν... Τὸ αὐτὸ

Τὸ Ἰδιόμελον

Ἦχος πλ. β'

Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ, Χριστιανῶν ἡ ἐλπίς, πεπλανημένων ὁδηγέ, χειμαζομένων λιμὴν, ἐν πολέμοις νίκος, οἰκουμένης ἀσφάλεια, ἀσθενούντων ἰατρέ, νεκρῶν ἡ ἀνάστασις, ἐλέησον ἡμᾶς.

Ὁ Κανὼν, ὃς τὴν δὲ τὴν ἀκροστιχίδα φέρει.

Σταυρῶ πεποιθῶς, ὕμνον ἐξερεύγομαι.

Ποίημα τοῦ Κυρίου Κοσμᾶ.

Ὦδὴ α' Ἦχος πλ. δ' Ὁ Εἰρμὸς

«Σταυρὸν χαράξας Μωσῆς, ἐπ' εὐθείας ράβδῳ, τὴν Ἐρυθρὰν διέτεμε, τῷ Ἰσραὴλ πεζεύσαντι, τὴν δὲ ἐπιστρεπτικῶς, Φαραῶ τοῖς ἄρμασι κροτήσας ἤνωσεν, ἐπ' εὖρους διαγράψας, τὸ ἀήττητον ὄπλον, διὸ Χριστῷ ἄσωμεν, τῷ Θεῷ ἡμῶν, ὅτι δεδόξασται».

Τὸν τύπον πάλαι Μωσῆς, τοῦ ἀχράντου πάθους, ἐν ἑαυτῷ προέφηνε, τῶν Ἱερῶν μεσοῦμενος, Σταυρῷ δὲ σχηματισθεὶς, τεταμέναις τρόπαιον, παλάμαις ἤγειρε, τὸ κράτος διολέσας, Ἀμαλήκ τοῦ πανώλους, διὸ Χριστῷ ἄσωμεν, τῷ Θεῷ ἡμῶν, ὅτι δεδόξασται.

Ἀνέθηκε Μωϋσῆς, ἐπὶ στήλης ἄκος, φθοροποιῷ λυτήριον, καὶ Ἰοβόλου δῆγματος, καὶ ξύλῳ τύπῳ Σταυροῦ, τὸν πρὸς γῆν συρόμενον, ὄφιν προσέδησεν, ἐγκάρσιον ἐν τούτῳ, θριαμβεύσας τὸ πῆμα, διὸ Χριστῷ ἄσωμεν, τῷ Θεῷ ἡμῶν, ὅτι δεδόξασται.

Ἦπέδειξεν οὐρανός, τοῦ Σταυροῦ τὸ τρόπαιον, τῷ εὐσεβείας κράτορι, καὶ Βασιλεῖ θεόφρονι, ἐχθρῶν ἐν ᾧ δυσμενῶν, κατεβλήθη φρύγαμα, ἀπάτη ἀνετράπη δέ, καὶ πίστις ἐφηπλώθη, γῆς τοῖς πέρασι θεία, διὸ Χριστῷ ἄσωμεν, τῷ Θεῷ ἡμῶν, ὅτι δεδόξασται.

Καταβασία

Σταυρὸν χαράξας Μωσῆς, ἐπ' εὐθείας ράβδῳ, τὴν Ἐρυθρὰν διέτεμε, τῷ Ἰσραὴλ πεζεύσαντι, τὴν δὲ ἐπιστρεπτικῶς, Φαραῶ τοῖς ἄρμασι κροτήσας ἤνωσεν, ἐπ' εὖρους διαγράψας, τὸ ἀήττητον ὄπλον, διὸ Χριστῷ ἄσωμεν, τῷ Θεῷ ἡμῶν, ὅτι δεδόξασται.

Ὦδὴ γ' Ὁ Εἰρμὸς

«Ράβδος εἰς τύπον τοῦ μυστηρίου παραλαμβάνεται, τῷ βλαστῷ γὰρ προκρίνει τὸν ἱερέα, τὴ στερειουόση δὲ πρῶην, Ἐκκλησία νὺν ἐξήνθησε, ξύλον Σταυροῦ, εἰς κράτος καὶ στερέωμα».

Ὡς ἐπαφῆκε ραπιζομένη ὕδωρ ἀκρότομος, ἀπειθοῦντι λαῷ, καὶ σκληροκαρδίῳ, τῆς θεοκλήτου ἐδήλου, Ἐκκλησίας τὸ μυστήριον, ἧς ὁ Σταυρός, τὸ κράτος καὶ στερέωμα.

Πλευρὰς ἀχράντου λόγῃ τρωθείσης, ὕδωρ σὺν αἵματι ἐξεβλήθη, ἐγκαινίζον διαθήκην, καὶ ρυπτικὸν ἀμαρτίας, τῶν πιστῶν γὰρ Σταυρὸς καύχημα, καὶ Βασιλέων κράτος καὶ στερέωμα.

Καταβασία

Ράβδος εἰς τύπον τοῦ μυστηρίου παραλαμβάνεται, τῷ βλαστῷ γὰρ προκρίνει τὸν ἱερέα, τὴ στερειουόση δὲ πρῶην, Ἐκκλησία νὺν ἐξήνθησε, ξύλον Σταυροῦ, εἰς κράτος καὶ στερέωμα.

Κάθισμα Ἦχος πλ. δ'

Τὸ προσταχθὲν

Ἐν Παραδείσῳ με τὸ πρὶν, ξύλον ἐγύμνωσεν, οὐπὲρ τὴ γεύσει, ὁ ἐχθρὸς εἰσφέρει νέκρωσιν, τοῦ Σταυροῦ δὲ τὸ ξύλον, τῆς ζωῆς τὸ ἔνδυμα, ἀνθρώποις φέρον, ἐπάγη ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ κόσμος ὅλος ἐπλήσθη πάσης χαράς, ὃν ὀρῶντες ὑψοῦμενον, Θεῷ ἐν πίστει λαοί, συμφώνως ἀνακράζομεν, Πλήρης δόξης ὁ οἶκός σου. (Δίς)

Ὦδὴ δ' Ὁ Εἰρμὸς

«Εἰσακήκοα Κύριε, τῆς οἰκονομίας σου τὸ μυστήριον, κατενόησα τὰ ἔργα σου, καὶ ἐδόξασά σου τὴν

θεότητα».

Πικρογόνους μετέβαλε, ξύλω Μωϋσης πηγὰς ἐν ἐρήμῳ πάλαι, τῷ Σταυρῷ πρὸς τὴν εὐσέβειαν, τῶν ἔθνῶν προφαίνων τὴν μετάρθεσιν.

Ὁ βυθῷ κολπωσάμενος, τέμνουσαν ἀνέδωκεν Ἰορδάνης ξύλω, τῷ Σταυρῷ καὶ τῷ Βαπτίσματι, τὴν τομὴν τῆς πλάνης τεκμαιρόμενος.

Ἰερῶς προστοιβάζεται, ὁ τετραμερὴς λαὸς προηγούμενος, τῆς ἐν τύπῳ μαρτυρίου σκηνῆς, σταυροτύποις τάξεσι κλειζόμενος.

Θαυμαστῶς ἐφαπλούμενος, τὰς ἡλιακὰς βολὰς ἐξηκόντισεν, ὁ Σταυρὸς, καὶ διηγῆσαντο, οὐρανοὶ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Καταβασία

Εἰσακήκοα Κύριε, τῆς οἰκονομίας σου τὸ μυστήριον, κατενόησα τὰ ἔργα σου, καὶ ἐδόξασά σου τὴν θεότητα.

Ὦδὴ ε' Ὁ Εἰρμὸς

«Ὡ τρισμακάριστον ξύλον, ἐν ᾧ ἐτάθη Χριστός, ὁ Βασιλεὺς καὶ Κύριος, δι' οὗ πέπτωκεν ὁ ξύλω ἀπατήσας, τῷ ἐν σοὶ δελεασθεὶς, Θεῷ τῷ προσπαγέντι σαρκί, τῷ παρέχοντι, τὴν εἰρήνην ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν».

Σὲ τὸ αἰοίδιμον ξύλον, ἐν ᾧ ἐτάθη Χριστός, τὴν Ἐδέμ φυλάττουσα, στρεφομένη ῥομφαία, Σταυρὸν ἠδέσθη, τὸ φρικτὸν δὲ Χερουβίμ, εἶξε τῷ σοὶ παγέντι Χριστῷ, τῷ παρέχοντι, τὴν εἰρήνην ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Ἐποχθονίων δυνάμεις, ἀντίπαλοι τοῦ Σταυροῦ, φρίττουσι χαραττόμενον, τὸ σημεῖον ἐν ἀέρι ᾧ πολοῦσιν, οὐρανίων γηγενῶν, γένος δὲ γόνυ κάμπτει Χριστῷ, τῷ παρέχοντι, τὴν εἰρήνην ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Μαρμαρυγαῖς ἀκηράτοις, φανεῖς ὁ θεῖος Σταυρὸς, ἐσκοτισμένοις ἔθνεσι, τοῖς ἐν πλάνῃ ἀπάτης τὸ θεῖον φέγγος, ἀπαστράψας οἰκειοῖ, τῷ ἐν αὐτῷ παγέντι Χριστῷ, τῷ παρέχοντι, τὴν εἰρήνην ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Καταβασία

Ὡ τρισμακάριστον ξύλον, ἐν ᾧ ἐτάθη Χριστός, ὁ Βασιλεὺς καὶ Κύριος, δι' οὗ πέπτωκεν ὁ ξύλω ἀπατήσας, τῷ ἐν σοὶ δελεασθεὶς, Θεῷ τῷ προσπαγέντι σαρκί, τῷ παρέχοντι, τὴν εἰρήνην ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Ὦδὴ ς' Ὁ Εἰρμὸς

«Νοτίου θηρὸς ἐν σπλάγχνοις, παλάμας Ἰωνάς, σταυροειδῶς διεκπετάσας, τὸ σωτήριον πάθος προδιετύπου σαφῶς, ὅθεν τριήμερος ἐκδύς, τὴν ὑπερκόσμιον Ἀνάστασιν ὑπεζωγράφησε, τοῦ σαρκὶ προσπαγέντος, Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ τριήμερῳ ἐγέρσει, τὸν κόσμον φωτίσαντος».

Ὁ γῆρα καμφθεὶς, καὶ νόσω τρυχωθεὶς, ἀνωρθοῦτο Ἰακώβ χειρὰς ἀμείψας, τὴν ἐνέργειαν φαίνων τοῦ ζωηφόρου Σταυροῦ, τὴν παλαιότητα καὶ γάρ, τοῦ νομικοῦ σκιώδους, γράμματος ἐκαινογράφησεν, ὁ ἐν τούτῳ σαρκὶ προσπαγεὶς Θεός, καὶ τὴν ψυχόλεθρον νόσον, τῆς πλάνης ἀπήλασε.

Νεαζούσαις θεῖς παλάμας, ὁ θεῖος Ἰσραὴλ, σταυροειδῶς κάραις ἐδήλου, ὡς πρεσβύτερον κλέος ὁ νομολάτρης λαός, ὑποπτευθεὶς ὅθεν οὕτως ἐξηπατήσθη, οὐκ ἠλλοίωσε τὸν ζωηφόρον τύπον, ὑπερέξει λαὸς γὰρ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, νεοπαγῆς ἀνεβόα, Σταυρῷ τειχιζόμενος.

Καταβασία

Νοτίου θηρὸς ἐν σπλάγχνοις, παλάμας Ἰωνάς, σταυροειδῶς διεκπετάσας, τὸ σωτήριον πάθος προδιετύπου σαφῶς, ὅθεν τριήμερος ἐκδύς, τὴν ὑπερκόσμιον Ἀνάστασιν ὑπεζωγράφησε, τοῦ σαρκὶ προσπαγέντος, Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ τριήμερῳ ἐγέρσει, τὸν κόσμον φωτίσαντος.

Κοντάκιον
Αυτόμελον Ἦχος δ'

Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ ἐκουσίως, τῇ ἐπωνύμῳ σου καινῇ πολιτεία, τοὺς οἰκτιρμούς σου δώρησαι, Χριστέ ὁ Θεός, Εὐφρανὸν ἐν τῇ δυνάμει σου, τοὺς πιστοὺς Βασιλεῖς ἡμῶν, νίκας χορηγῶν αὐτοῖς, κατὰ τῶν πολεμίων, τὴν συμμαχίαν ἔχοιεν τὴν σὴν, ὄπλον εἰρήνης, ἀήττητον τρόπαιον.

Ὁ Οἶκος

Ὁ μετὰ τρίτον οὐρανὸν ἀρθεὶς ἐν Παραδείσῳ, καὶ ῥήματα τὰ ἄρρητα καὶ θεία, ἃ οὐκ ἐξὸν γλώσσαις λαλεῖν, τὶ τοῖς Γαλάταις γράφει, ὡς ἐρασταὶ τῶν Γραφῶν, ἀνέγνωτε καὶ ἔγνωτε, Ἐμοί, φησί, καυχᾶσθαι μὴ γένοιτο, πλὴν εἰ μὴ ἐν μόνῳ τῷ Σταυρῷ τῷ τοῦ Κυρίου, ἐν ᾧ παθῶν, ἔκτεινε τὰ πάθη, Αὐτὸν οὖν καὶ ἡμεῖς βεβαίως κραιῶμεν τοῦ Κυρίου τὸν Σταυρὸν καύχημα πάντες, ἔστι γὰρ σωτήριον ἡμῖν τοῦτο τὸ ξύλον, ὄπλον εἰρήνης ἀήττητον τρόπαιον.

Σ υ ν α ξ ἄ ρ ι ο ν

Τὴ ΙΔ' τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἡ παγκόσμιος Ὑψωσις τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ.

Στίχοι

- Τὰς ἐν λάρυγγι Σῶτερ ὑψώσεις φέρει,
- Ὑψούμενον βλέπουσα τὸν Σταυρὸν κτίσις.
- Ὑψώθη δεκάτη, Σταυροῦ ξύλον, ἡδὲ τετάρτη.

Τὴ αὐτὴ ἡμέρα, Ἡ κοίμησις τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου, ἐν ταύτῃ γὰρ ἀνεπαύσατο, ἀλλὰ διὰ τὴν Ἑορτὴν τοῦ τιμίου Σταυροῦ μετετέθη ἡ τούτου Ἑορτὴ εἰς τὸν Νοέμβριον μῆνα.

Καὶ μνήμη τῆς εὐσεβεστάτης Βασιλίσης Πλακίλλης, συζύγου γενομένης τοῦ μεγάλου Βασιλέως Θεοδοσίου.

Στίχοι

- Φθαρτὸν λιποῦσα στέμμα γῆς ἡ Πλακίλλα,
- Ἐν οὐρανοῖς ἄφθαρτον εὔρηκε στέφος.

Τὴ αὐτὴ ἡμέρα, Μνήμη τῶν ἐν Ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν, τῶν συνελθόντων ἐν τῇ Ἁγία καὶ Οἰκουμενικῇ Ἐκτῇ Συνόδῳ, ἐπὶ τῆς Βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ Πωγωνάτου, υἱοῦ Ἰουστινιανοῦ τοῦ δευτέρου, τοῦ καλουμένου Ῥινομήτου, Σεργίου τὴν Ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως ἰθύνοντος, καὶ Ἀγάθωνος τῶν Ῥωμαίων, Ἡθροίσθη δὲ ἐν τῷ Τρούλλῳ τοῦ Παλατίου, τῷ λεγομένῳ, Ὡάτῳ, ἀναθέματι καθυποβαλοῦσα Σέργιον, καὶ Πύρρον, καὶ Πέτρον, καὶ Παῦλον, Ἐπισκόπους γενομένους Κωνσταντινουπόλεως, Μακρόβιον τε τὸν Ἀντιοχείας, καὶ Κῦρον τὸν Ἀλεξανδρείας, καὶ Ὀνώριον τὸν Ῥώμης, Στέφανόν τε καὶ Πολυχρόνιον, καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς, Ἦτις ἁγία Σύνοδος ἐπὶ μὲν τοῦ δηλωθέντος Κωνσταντίνου τοῦ Πωγωνάτου συνηθροίσθη, ἡ δὲ τῶν Κανόνων ἔκδοσις ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ γέγονε.

Τὴ αὐτὴ ἡμέρα, Μνήμη τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Πάπα.

Στίχοι

- Ἦδεῖτο Πάπας πρὸς τὰ στίγματα στένειν,
- Βοηθὸν ἐγγὺς τὸν Θεὸν κεκτημένος.

Τὴ αὐτὴ ἡμέρα, ὁ Ἅγιος Μάρτυς Θεοκλῆς ξίφει τελειοῦται.

Στίχοι

- Πρὸς κλήσιν ἤκει καὶ Θεοκλῆς τὴν ἄνω,
- Ἐχὼν ὄχημα τὴν τομὴν τὴν ἐκ ξίφους.

Τὴ αὐτὴ ἡμέρα, ὁ ἅγιος Βαλεριανός, τὸ νήπιον, ξίφει τελειοῦται.

Στίχοι

- Βαλεριανῷ τῷ μικρῷ Θεὸς μέγας,
- Ἐν οὐρανῷ δέδωκε πάμμεγα στέφος.

Ὁ ἅγιος νέος ὀσιομάρτυς Μακάριος, ὁ ἐν Θεσσαλονίκῃ μαρτυρήσας κατὰ τὸ 1527, ὁ καὶ μαθητῆς

χρηματίσας τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Νήφωνος, ξίφει τελειοῦται.

Ταῖς αὐτῶν ἀγίαις πρεσβείαις, ὁ Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Ὡδὴ ζ' Ὁ Εἰρμός

«Ἐκνοον πρόσταγμα τυράννου δυσσεβούς, λαοὺς ἐκλόνησε, πνέον ἀπειλῆς καὶ δυσφημίας θεοστυγοῦς, ὅμως τρεῖς Παῖδας οὐκ ἐδειμάτωσε, θυμὸς θηριώδης, οὐ πῦρ βρόμιον, ἀλλ' ἀντηχοῦντι δροσοβόλω πνεύματι, πυρὶ συνόντες ἔψαλλον, ὁ ὑπερύμνητος, τῶν Πατέρων καὶ ἡμῶν, Θεὸς εὐλογητὸς εἶ».

Ἐύλου γευσάμενος ὁ πρῶτος ἐν βροτοῖς, φθορὰ παρώκησε, ρίψιν γὰρ ζωῆς ἀτιμοτάτην κατακριθείς, ὄλω τῷ γένει σωματοφθορος τίς, ὡς λύμη τῆς νόσου μετέδωκεν, ἀλλ' εὐρηκότες γηγενεῖς ἀνάκλησιν, Σταυροῦ τὸ ξύλον κράζομεν, ὁ ὑπερύμνητος, τῶν Πατέρων καὶ ἡμῶν, Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ἐλυσε πρόσταγμα Θεοῦ παρακοή, καὶ ξύλον ἠνεγκε θάνατον βροτοῖς, τὸ μὴ εὐκαίρως μεταληφθέν, ἐν ἀσφαλείᾳ τῆς ἐριτίμου δέ, ἐντεῦθεν ζωῆς τὸ ξύλον εἶργετο, ὁ νυκτιλόχου δυσθανοῦς ἠνέωξεν, ἐὺγνωμοσύνης κράζοντος, ὁ ὑπερύμνητος, τῶν Πατέρων καὶ ἡμῶν, Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ῥάβδου προσπτύσσεται τὸ ἄκρον, Ἰωσήφ, ὁ γενησόμενον, βλέπων, Ἰσραήλ, τῆς βασιλείας τὸ κραταῖον, ὅπως συνέξει ὁ ὑπερένδοξος Σταυρὸς προδηλῶν, οὗτος γὰρ τοῖς βασιλεύσι, τροπαιοῦχον καύχημα, καὶ φῶς τοῖς πίστει κράζουσιν, ὁ ὑπερύμνητος, τῶν Πατέρων καὶ ἡμῶν, Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Καταβασία

Ἐκνοον πρόσταγμα τυράννου δυσσεβούς, λαοὺς ἐκλόνησε, πνέον ἀπειλῆς καὶ δυσφημίας θεοστυγοῦς, ὅμως τρεῖς Παῖδας οὐκ ἐδειμάτωσε, θυμὸς θηριώδης, οὐ πῦρ βρόμιον, ἀλλ' ἀντηχοῦντι δροσοβόλω πνεύματι, πυρὶ συνόντες ἔψαλλον, ὁ ὑπερύμνητος, τῶν Πατέρων καὶ ἡμῶν, Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ὡδὴ η' Ὁ Εἰρμός

«Εὐλογεῖτε Παῖδες, τῆς Τριάδος ἰσάριθμοι, δημιουργὸν Πατέρα Θεόν, ὑμνεῖτε τὸν συγκαταβάνα Λόγον, καὶ τὸ πῦρ εἰς δρόσον μεταποιήσαντα, καὶ ὑπερυσοῦτε, τὸ πᾶσι ζωὴν παρέχον, Πνεῦμα πανάγιον εἰς τοὺς αἰῶνας».

Ἐψουμένου ξύλου, ῥαντισθέντος ἐν αἵματι, τοῦ σαρκωθέντος Λόγου Θεοῦ, ὑμνεῖτε αἱ τῶν οὐρανῶν Δυνάμεις, βροτῶν τὴν ἀνάκλησιν ἐορτάζουσαι, Λαοὶ προσκυνεῖτε Χριστοῦ τὸν Σταυρόν, δι' οὗ τῷ κόσμῳ ἀνάστασις εἰς τοὺς αἰῶνας.

Γηγενεῖς παλάμαις, οἰκονόμοι τῆς χάριτος, Σταυρὸν οὗ ἔστι Χριστὸς ὁ Θεός, ὑψοῦτε ἱεροπρεπῶς καὶ Λόγην, Θεοῦ Λόγου σῶμα ἀντιτορήσασαν, ιδέτωσαν ἔθνη πάντα τὸ σωτήριοι, τοῦ Θεοῦ δοξάζοντα εἰς τοὺς αἰῶνας.

Οἱ τῆ θεῖα ψήφῳ, προκριθέντες ἀγάλλεσθε, Χριστιανῶν πιστοὶ Βασιλεῖς, καυχᾶσθε τῷ τροπαιοφόρῳ ὄπλῳ, λαχόντες θεόθεν, Σταυρὸν τὸν τίμιον, ἐν τούτῳ γὰρ φύλα πολέμων, θράσος ἐπιζητοῦντα, σκεδάννυνται εἰς τοὺς αἰῶνας.

Καταβασία

Εὐλογεῖτε Παῖδες, τῆς Τριάδος ἰσάριθμοι, δημιουργὸν Πατέρα Θεόν, ὑμνεῖτε τὸν συγκαταβάνα Λόγον, καὶ τὸ πῦρ εἰς δρόσον μεταποιήσαντα, καὶ ὑπερυσοῦτε, τὸ πᾶσι ζωὴν παρέχον, Πνεῦμα πανάγιον εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ὡδὴ θ'

Ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται Ὁ Εἰρμός

«Μυστικῶς εἶ Θεοτόκε Παράδεισος, ἀγεωργήτως βλαστήσασα Χριστόν, ὑφ' οὗ τὸ τοῦ Σταυροῦ, ζωηφόρον ἐν γῆ, πεφυτούργηται δένδρον, δι' οὗ νῦν ὑψουμένου, προσκυνοῦντες αὐτὸν σὲ μεγαλύνομεν».

Ἀγαλλέσθω τὰ δρυμοῦ ξύλα σύμπαντα, ἀγιασθείσης τῆς φύσεως αὐτῶν, ὑφ' οὗ πὲρ ἐξ ἀρχῆς, ἐφυτεύθη

Χριστοῦ, ταυθέντος ἐν ξύλῳ, δι' οὗ νῦν ὑψουμένου, προσκυνοῦμεν αὐτὸν καὶ μεγαλύνομεν.

Ἰερὸν ἠγέρθη κέρας θεόφροσι, τῆς κεφαλῆς τῶν ἀπάντων ὁ Σταυρός, ἐν ᾧ ἁμαρτωλῶν νοουμένων, συνθλῶνται τὰ κέρατα πάντα, δι' οὗ νῦν ὑψουμένου, προσκυνοῦμεν αὐτὸν καὶ μεγαλύνομεν.

Εἰρμὸς ἄλλος

«Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ξύλου, τῷ γένει προσγενόμενος θάνατος, διὰ Σταυροῦ κατήργηται σήμερον, τῆς γὰρ Προμήτορος ἡ παγγενῆς κατάρρα διαλέλνται, τῷ βλαστῷ τῆς ἀγνῆς Θεομήτορος, ἦν πᾶσαι αἱ Δυνάμεις, τῶν οὐρανῶν μεγαλυνουσι».

Μὴ τὴν πικρίαν τὴν τοῦ ξύλου, ἐάσας ἀναιρέσιμον Κύριε, διὰ Σταυροῦ τελείως ἐξήλειψας, ὅθεν καὶ ξύλον ἔλυσε ποτέ, πικρίαν ὑδάτων Μερράς, προτυποῦν τοῦ Σταυροῦ τὴν ἐνέργειαν, ἦν πᾶσαι αἱ Δυνάμεις, τῶν οὐρανῶν μεγαλύνουσι.

Ἀδιαλείπτως βαπτομένους, τῷ ζόφῳ τοῦ προπάτορος Κύριε, διὰ Σταυροῦ ἀνύψωσας σήμερον, ὡς γὰρ τὴ πλάνη ἄγαν ἀκρατῶς, ἡ φύσις προκατηνέχθη, παγκλήρως ἡμᾶς πάλιν ἀνώρθωσε, τὸ φῶς τὸ τοῦ Σταυροῦ σου, ὃν οἱ πιστοὶ μεγαλύνουσι.

Ἵνα τὸν τύπον ὑποδείξης, τῷ κόσμῳ προσκυνούμενον Κύριε, τὸν τοῦ Σταυροῦ ἐν πάσιν ὡς ἔνδοξον, ἐν οὐρανῷ ἐμόρφωσας, φωτὶ ἀπλέτῳ ἠγλαϊσμένον, Βασιλεῖ πανοπλίαν ἀήττητον, ἦν πᾶσαι αἱ Δυνάμεις, τῶν οὐρανῶν μεγαλύνουσι.

Καταβασίαι

Μυστικῶς εἶ Θεοτόκε Παράδεισος, ἀγεωργήτως βλαστήσασα Χριστόν, ὑφ' οὗ τὸ τοῦ Σταυροῦ, ζωηφόρον ἐν γῆ, πεφυτούργηται δένδρον, δι' οὗ νῦν ὑψουμένου, προσκυνοῦντες αὐτὸν σὲ μεγαλύνομεν.

Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ξύλου, τῷ γένει προσγενόμενος θάνατος, διὰ Σταυροῦ κατήργηται σήμερον, τῆς γὰρ Προμήτορος ἡ παγγενῆς κατάρρα διαλέλνται, τῷ βλαστῷ τῆς ἀγνῆς Θεομήτορος, ἦν πᾶσαι αἱ Δυνάμεις, τῶν οὐρανῶν μεγαλυνουσι.

Ἐξαποστειλάριον

Ἦχος β'

Τῶν μαθητῶν ὁρώντων σὲ

Σταυρός, ὁ φύλαξ πάσης τῆς οἰκουμένης, Σταυρός, ἡ ὠραιότης τῆς Ἐκκλησίας, Σταυρός, Βασιλέων τὸ κραταίωμα, Σταυρός, Πιστῶν τὸ στήριγμα Σταυρός, Ἀγγέλων ἡ δόξα, καὶ τῶν δαιμόνων τὸ τραῦμα.

(Δίς)

Ἄτερον, ὃ λέγεται ἅπαξ

Γυναῖκες ἀκουτίσθητε

Σταυρὸς ὑψοῦται σήμερον, καὶ κόσμος ἀγιάζεται, ὁ γὰρ Πατρὶ συνεδρεῦων, καὶ Πνεύματι τῷ Ἁγίῳ, ἐν τούτῳ χείρας ἀπλώσας, τὸν κόσμον ὅλον εἰλκυσας, πρὸς σὴν Χριστέ ἐπίγνωσιν, τοὺς οὖν εἰς σὲ πεποιθότας, θείας ἀξίωσον δόξης. (Δίς)

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς, ἰσθῶμεν Στίχους δ' καὶ ψάλλομεν Στιχηρὰ Προσόμοια.

Ἦχος πλ. δ'

Ἦ τοῦ παραδόξου θαύματος

Ἦ τοῦ παραδόξου θαύματος! τὸ ζωηφόρον φυτόν, ὁ Σταυρὸς ὁ πανάγιος, εἰς ὕψος αἰρόμενος, ἐμφανίζεται σήμερον, δοξολογοῦσι πάντα τὰ πέρατα, ἐκδειματοῦνται δαίμονες ἅπαντες, ὧ οἶον δώρημα, τοῖς βροτοῖς κεχάρισται! δι' οὗ Χριστέ, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν, ὡς μόνος εὖσπλαγχνος. (Δίς)

Ἦ τοῦ παραδόξου θαύματος! ὡς βότρην πλήρη ζωῆς, ὁ βαστάσας τὸν ὕψιστον, ἀπὸ γῆς ὑψούμενος, Σταυρὸς ὁρᾶται σήμερον, δι' οὗ πρὸς Θεὸν πάντες εἰλκύσθημεν, καὶ κατεπόθη εἰς τέλος θάνατος, Ἦ ξύλον ἄχραντον! ὑφ' οὗ ἀπολαύομεν τῆς ἐν Ἐδέμ, ἀθανάτου βρώσεως, Χριστὸν δοξάζοντες.

Ἦ τοῦ παραδόξου θαύματος! εὖρος καὶ μῆκος Σταυροῦ, οὐρανοῦ ἰσοστάσιον, ὅτι θεία χάριτι, ἀγιάζει τὰ σύμπαντα, ἐν τούτῳ ἔθνη βάρβαρα ἤτηνται, ἐν τούτῳ σκῆπτρα ἀνάκτων ἤδρασαι, Ἦ θείας

κλίμακος! δι' ἧς ἀνατρέχομεν εἰς οὐρανοὺς, ὑψοῦντες ἐν ἄσμασι, Χριστὸν τὸν κυρίον.

Δόξα...Καὶ νῶν...

Ἦχος πλ. β'

Σήμερον προέρχεται ὁ Σταυρὸς τοῦ Κυρίου, καὶ πιστοὶ εἰσδέχονται αὐτὸν ἐκ πόθου, καὶ λαμβάνουσιν ἰάματα ψυχῆς τε καὶ σώματος, καὶ πάσης μαλακίας, Αὐτὸν ἀσπασώμεθα τῇ χαρᾷ καὶ τῷ φόβῳ, φόβῳ διὰ τὴν ἁμαρτίαν, ὡς ἀνάξιοι ὄντες, χαρὰ δὲ διὰ τὴν σωτηρίαν, ἣν παρέχει τῷ κόσμῳ, ὁ ἐν αὐτῷ προσπαγεὶς Χριστὸς ὁ Κύριος, ὁ ἔχων τὸ μέγα ἔλεος.

Δοξολογία Μεγάλη

Μετὰ δὲ τὸ τέλος αὐτῆς ἀρχόμεθα ψάλλειν τὸ Ἀσματικόν. Ὁ δὲ Ἱερεὺς, λαβὼν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὸν Τίμιον Σταυρὸν ἐπὶ δίσκου, μετὰ καὶ κλάδων βασιλικῶν, ἐξέρχεται τοῦ Ἱεροῦ, καὶ προπορευομένων τῶν Ἐξαπτερύγων καὶ λαμπάδων καὶ θυμιατῶν, φέρει αὐτὸν ἐντῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ, ὅπου πληρουμένου τοῦ Ἀσματικοῦ, ἐκφωνεῖ. Σοφία, Ὁρθοῖ! καὶ τίθησι τὸν Σταυρὸν ἐπὶ τοῦ προευτρεπισθέντος Τετραποδίου, καὶ θυμῶν σταυροειδῶς, ψάλλων τό, Σῶσον Κύριε τὸν λαόν σου, ἅπαξ, ὡσαύτως καὶ οἱ δύο Χοροὶ ἀνὰ μίαν. Εἶθ' οὕτω, βαλὼν μετανοίας τρεῖς, ἐν ἧ ἂν ἡμέρα τύχη, καὶ λαβὼν ἀνὰ χεῖρας τὸν Τίμιον Σταυρὸν μετὰ βασιλικῶν κλάδων, ἴσταται ἔμπροσθεν τοῦ Τετραποδίου, καὶ βλέπων πρὸς Ἀνατολὰς λέγει εἰς ἐπήκοον πάντων.

Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεομεθᾶ σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Καὶ ἀρχόμεθα τῆς πρώτης Ἐκατοντάδος, τοῦ Κύριε ἐλέησον, σφραγίζοντος τοῦ Ἱερέως ἐν ταῖς ἐνάρξεσι μετὰ τοῦ Τιμίου Σταυροῦ τρίς.

Εἶτα κλίνει τὴν κεφαλὴν, ὅσον σπιθαμὴν ἀπέχειν τῆς γῆς, καὶ κατὰ μικρὸν ἀνίσταται, ἄχρι τῆς συμπληρώσεως τῆς Ἐκατοντάδος.

Εἶτα στραφεὶς ἐπὶ τὰ δεξιὰ, καὶ βλέπων πρὸς Βορρᾶν, λέγει.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν.

Καὶ ἀρχόμεθα τῆς δευτέρας Ἐκατοντάδος, καὶ ποιεῖ ὁ Ἱερεὺς τὴν δευτέραν ὑψωσιν, ὡς προέγραπται. Εἶθ' οὕτω, στραφεὶς πρὸς Ἀνατολὰς τοῦ Τετραποδίου, καὶ βλέπων πρὸς δυσμὰς λέγει.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν(δεῖνος)καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Καὶ ἀρχόμεθα τῆς τρίτης Ἐκατοντάδος. Πληρωθείσης δὲ καὶ ταύτης, στρέφεται ὁ Ἱερεὺς ἐπὶ τὸ Βόρειον μέρος, καὶ βλέπων πρὸς Νότον, λέγει.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ πάσης ψυχῆς Χριστιανῶν ὀρθοδόξων, υἰείας, καὶ σωτηρίας, καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν.

Καὶ γίνεται ἡ τετάρτη ὑψωσις. Καὶ αὐθις στρέφεται ἔμπροσθεν τοῦ Τετραποδίου, καὶ βλέπων κατὰ Ἀνατολὰς, λέγει.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ πάντων τῶν διακονούντων καὶ διακονησάντων ἐν τῇ Ἁγίᾳ Μονῇ(ἢ Ἐκκλησίᾳ)ταύτῃ, υἰείας, σωτηρίας, καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν.

Καὶ ἀρχόμεθα τῆς πέμπτης Ἐκατοντάδος. Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν αὐτῆς, ὑψοῖ τὸν Σταυρὸν, ψάλλων τό, Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ, καὶ εὐλογῶν δι' αὐτοῦ σταυροειδῶς τὸν λαόν. Εἶτα, θέμενος τὸν τίμιον Σταυρὸν ἐπὶ τοῦ Τετραποδίου, ψάλλει, τὸν Σταυρὸν σου προσκυνοῦμεν Δέσποτα, ἅπαξ, καὶ οἱ Χοροὶ ὁμοίως ἀνὰ μίαν καὶ προσκυνεῖ εὐθὺς τὸν τίμιον Σταυρὸν, καὶ ἐφεξῆς πάντες. Ὅπου δὲ παρευρίσκεται Ἀρχιερεὺς, αὐτὸς ὑψοῖ τὸν Σταυρὸν. Ἐν ὅσῳ δὲ γίνεται ἡ προσκύνησις, ψάλλομεν τὰ παρόντα Ἰδιόμελα.

Ἦχος β'

Δεῦτε Πιστοί, τὸ ζῶοποιὸν ξύλον προσκυνήσωμεν, ἐν ᾧ Χριστὸς ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης, ἐκουσίως χεῖρας ἐκτεῖνας, ὕψωσεν ἡμᾶς εἰς τὴν ἀρχαίαν μακαριότητα, οὓς πρὶν ὁ ἐχθρὸς, δι' ἠδονῆς συλήσας, ἐξορίστους Θεοῦ πεποίηκε, Δεῦτε Πιστοί, ξύλον προσκυνήσωμεν, δι' οὗ ἠξιώθημεν, τῶν ἀοράτων ἐχθρῶν συντρίβειν τὰς κάρας, Δεῦτε πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῶν ἐθνῶν, τὸν Σταυρὸν τοῦ Κυρίου ὕμνοις τιμῶμεν, Χαίροις Σταυρὸν τοῦ πεσόντος Ἀδάμ ἢ τελεία λύτρωσις, Ἐν σοὶ οἱ πιστότατοι Βασιλεῖς ἡμῶν καυχῶνται, ὡς τῆ σὴ δυνάμει, Ἰσμηλίτην λαὸν κραταιῶς ὑποτάττοντες, Σὲ νῦν μετὰ φόβου Χριστιανοὶ ἀσπαζόμενοι, τὸν ἐν σοὶ προσπαγέντα Θεὸν δοξάζομεν λέγοντες, Κύριε, ὁ ἐν αὐτῷ σταυρωθεὶς, ἐλέησον ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.

Ἦχος πλ. α'

Δεῦτε λαοί, τὸ παράδοξον θαῦμα καθορῶντες, τοῦ Σταυροῦ τὴν δύναμιν προσκυνήσωμεν, ὅτι ξύλον ἐν Παραδείσῳ θάνατον ἐβλάστησε, τὸ δέ, τὴν ζωὴν ἐξήθησεν, ἀναμάρτητον ἔχον προσηλωμένον τὸν Κύριον, ἐξ οὗ πάντα τὰ ἔθνη, ἀφθαρσίαν τρυγῶντες κραυγάζομεν, ὁ διὰ Σταυροῦ θάνατον καταργήσας, καὶ ἡμᾶς ἐλευθερώσας, δόξα σοί.

Ὁ αὐτὸς

Ἡ φωνὴ τῶν Προφητῶν σου, Ἡσαΐου καὶ Δαυῖδ, ἐπληρώθη ὁ Θεός, ἢ λέγουσα, Ἦξουσι πάντα τὰ ἔθνη Κύριε, καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου, ἰδοὺ γὰρ ὁ λαός, ὅς τῆς σῆς ἀγαθῆ χάριτος πεπλήρωται, ἐν ταῖς αὐλαῖς σου Ἱερουσαλήμ, ὁ Σταυρὸν ὑπομείνας ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ τὴ ἀναστάσει σου ζῶοποιῶν, φύλαξον καὶ σῶσον ἡμᾶς.

Ἦχος πλ. β'

Σήμερον τὸ φυτὸν τῆς ζωῆς, ἐκ τῶν τῆς γῆς ἀδύτων ἀνιστάμενον, τοῦ ἐν αὐτῷ παγέντος Χριστοῦ, πιστοῦται τὴν ἀνάστασιν, καὶ ἀνυψούμενον χερσὶν Ἱεραῖς, τὴν αὐτοῦ πρὸς οὐρανοὺς καταγγέλλει ἀνύψωσιν, δι' ἧς τὸ ἡμέτερον φύραμα, ἐκ τῆς εἰς γῆν καταπτώσεως, εἰς οὐρανοὺς πολιτεύεται, διὸ εὐχαρίστως βοήσωμεν, Κύριε, ὁ ὑψωθεὶς ἐν αὐτῷ, καὶ δι' αὐτοῦ συννυψώσας ἡμᾶς, τῆς οὐρανόθεν χάρας, ἀξίωσον τοὺς ὑμνούντάς σε.

Ὁ αὐτὸς

Ὁ τετραπέρατος κόσμος σήμερον ἀγιαζέται, τοῦ τετραμεροῦς ὑψουμένου σου Σταυροῦ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ τὸ κέρασ τῶν πιστῶν, συννυσοῦται Βασιλέων ἡμῶν, ἐν αὐτῷ τῶν δυσμενῶν συντριβόντων τὰ κέρατα, Μέγας εἶ Κύριε καὶ θαυμαστός ἐν τοῖς ἔργοις σου! δόξα σοί.

Ὁ αὐτὸς

Τῶν Προφητῶν αἱ φωναί, τὸ Ξύλον τὸ ἅγιον προκατήγγειλαν, δι' οὗ τῆς ἀρχαίας ἠλευθερώθη κατάρας, τῆς τοῦ θανάτου ὁ Ἀδάμ, ἢ κτίσις σήμερον, ὑψουμένου τούτου, συννυσοῖ τὴν φωνήν, τὸ ἐκ Θεοῦ αἰτουμένη πλούσιον ἔλεος, Ἀλλ' ὁ μόνος ἐν ἐλέει ἀμέτρητος Δέσποτα, ἰλασμὸς γενοῦ ἡμῖν, καὶ σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα... Καὶ νῦν... Ἦχος πλ. δ'

Ἡ φωνὴ τοῦ Προφήτου σου, Μωϋσέως ὁ Θεός, πεπλήρωται ἢ λέγουσα, Ὅψεσθε τὴν ζωὴν ὑμῶν κρεμαμένην, ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν ὑμῶν, Σήμερον Σταυρὸς ὑψοῦται, καὶ κόσμος ἐκ πλάνης ἠλευθέρωται, Σήμερον τοῦ Χριστοῦ ἢ, Ἀνάστασις ἐγκαινίζεται, καὶ τὰ πέρατα τῆς γῆς ἀγάλλονται, ἐν κυβάλοις Δαυιτικοῖς, ὕμνον σοὶ προσφέροντα, καὶ λέγοντα, Εἰργάσω σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς ὁ Θεός, Σταυρὸν καὶ τὴν Ἀνάστασιν, δι' ὧν ἡμᾶς ἔσωσας, ἀγαθὲ καὶ φιλόανθρωπε, Παντοδύναμε Κύριε δόξα σοί.

Ἀπόλυσις

Εἰς τὴν Λειτουργίαν Ἀντίφωνα

Ἀντίφωνον Α' Ἦχος α'

Στίχος α'. Ὁ Θεός μου πρόσχες μοί, ἵνα τί ἐγκατέλιπες με;

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχος β'. Μακρὰν ἀπὸ τῆς σωτηρίας μου οἱ λόγοι τῶν παραπτωμάτων μου.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχος γ'. Ὁ Θεός μου κεκράζομαι ἡμέρας, καὶ οὐκ εἰσακούση.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Στίχος δ'. Σὺ δὲ ἐν Ἁγίῳ κατοικεῖς, ὁ ἔπαινος τοῦ Ἰσραήλ.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα... Καὶ νῦν...

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀντίφωνον Β' Ἦχος β'

Στίχος α'. Ἴνα τι ὁ Θεὸς ἀπάσω εἰς τέλος;

Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ σαδρκὶ σταυρωθεὶς, ψάλλοντάς σοι Ἀλληλούϊα.

Στίχος β'. Μνήσθητι τῆς συναγωγῆς σου, ἧς ἐκτίσω ἀπ' ἀρχῆς.

Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχος γ'. Ὅρος Σιών τοῦτο, ὁ κατεσκήνωσας ἐν αὐτῷ.

Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ...

Στίχος δ'. Ὁ δὲ Θεὸς Βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰώνων.

Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ...

Δόξα... Καὶ νῦν...

Ὁ μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ...

Ἀντίφωνον Γ' Ἦχος α'

Στίχος α'. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, ὀργιζέσθωσαν λαοί.

Σῶσον Κύριε τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου, νίκας τοῖς Βασιλεῦσι κατὰ βαρβάρων δωρούμενος καὶ τὸ σὸν φυλάττων διὰ τοῦ Σταυροῦ σου πολίτευμα.

Στίχος β'. Κύριος ἐν Σιών μέγας καὶ ὑψηλὸς ἔστι.

Σῶσον Κύριε τὸν λαόν σου...

Στίχος γ'. Ἐξομολογησάσθωσαν τῷ ὀνόματί σου τῷ μεγάλῳ.

Σῶσον Κύριε τὸν λαόν σου...

Εἰσοδικὸν

Ἵψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν. καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιος ἔστι. Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ σαρκὶ σταυρωθεὶς, ψάλλοντάς σοί. Ἀλληλούϊα.

Ἀπολυτίκιον Ἦχος α'

Σῶσον Κύριε τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου, νίκας τοῖς Βασιλεῦσι κατὰ βαρβάρων δωρούμενος καὶ τὸ σὸν φυλάττων διὰ τοῦ Σταυροῦ σου πολίτευμα.

Κοντάκιον
Αυτόμελον ᾠχος δ'

Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ ἐκουσίως, τὴ ἐπωνύμῳ σου καινὴ πολιτεία, τοὺς οἰκτιρμούς σου δώρησαι, Χριστὲ ὁ Θεός, Εὐφρανὸν ἐν τῇ δυνάμει σου, τοὺς πιστοὺς Βασιλεῖς ἡμῶν, νίκας χορηγῶν αὐτοῖς, κατὰ τῶν πολεμίῳν, τὴν συμμαχίαν ἔχοιεν τὴν σὴν, ὄπλον εἰρήνης, ἀήττητον τρόπαιον.

Ἀντὶ δὲ τοῦ Τρισαγίου
ᾠχος πλ. β'

Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν Δέσποτα, καὶ τὴν ἀγίαν σου Ἀνάστασιν δοξάζομεν.

Προκείμενον τοῦ Ἀποστόλου
ᾠχος βαρὺς

Ὑποῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν.

Στίχ. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, ὀργιζέσθωσαν λαοί.

Ὁ Ἀπόστολος Πρὸς Κορινθίους α'

Ἀδελφοί, ὁ λόγος ὁ τοῦ Σταυροῦ...

Ἀλληλουῖα ᾠχος α'

Μνήσθητι τῆς Συναγωγῆς σου, ἧς ἐκτίσω ἀπ' ἀρχῆς.

Στίχ. Ὁ δὲ Βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰῶνων, εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς.

Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ συμβούλιον ἐποίησαν...

Κοινωνικὸν

Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου Κύριε. Ἀλληλουῖα.